

2. Retsplejeloven indeholder i § 891 en bestemmelse om rækkefølgen af spørgsmål til nævningene. Hvis flere hovedspørgsmål (med tilhørende tillægsspørgsmål) angår det samme forholds henførelse under forskellige straffebestemmelser, stilles efter bestemmelsen det spørgsmål først, hvis bekræftelse medfører den strengeste strafferamme.

Bestemmelsen indebærer således, at spørgsmål til nævningene skal stilles i den rækkefølge, at spørgsmål vedrørende forbrydelser med højere strafferammer kommer før forbrydelser med lavere strafferammer – det vil sige, at grundtanken er, at man bevæger sig nedad fra de alvorligste forbrydelser til de mindre alvorlige forbrydelser.

I den forbindelse kan eksempelvis nævnes sager, hvor der er rejst tiltale for forsøg på manddrab efter straffelovens § 237, jf. § 21. Hvis tiltalte ikke findes at have haft forsæt til forsøg på manddrab, vil tiltalte efter omstændighederne blive dømt for vold efter straffelovens § 245 eller § 246. Findes tiltalte heller ikke at have haft forsæt til grov vold, kan der eventuelt straffes for forsætlig fareforvoldelse efter straffelovens § 252.

I forhold til de gældende strafferammer i straffeloven fører retsplejelovens § 891 i ovennævnte eksempel til, at der først skal stilles spørgsmål, der går ud på, om tiltalte er skyldig i forsøg på manddrab efter straffelovens § 237, jf. § 21. Hvis dette spørgsmål besvares benægtende, stilles der derefter spørgsmål, der går ud på, om tiltalte er skyldig i vold efter straffelovens § 246 eller § 245. Hvis disse spørgsmål ligeledes besvares benægtende, stilles der spørgsmål om straffelovens § 252.

3. Efter forslaget skal strafferammen i straffelovens § 245 forhøjes fra de nuværende 4 års fængsel til fængsel indtil 6 år. Strafferammerne i straffelovens bestemmelser om uagtsomt manddrab (§ 241), uagtsom betydelig legemsbeskadigelse (§ 249) og forsætlig fareforvoldelse

(§ 252) foreslås forhøjet fra de nuværende 4 års fængsel til fængsel indtil 8 år.

Præsidenten for Østre Landsret har i et supplerende høringssvar anført, at de foreslåede ændringer af strafferammerne i straffeloven kan føre til særlige vanskeligheder ved behandlingen af nævningesager i forhold til anvendelsen af det spørgsmålssystem, der er fastsat i retsplejelovens § 891 om spørgsmål til nævningene. I høringssvaret har landsretten henvist til det eksempel på anvendelse af bestemmelsen, der er nævnt ovenfor.

Som anført af præsidenten for Østre Landsret indebærer de foreslåede forhøjelser af strafferammerne i straffeloven således, at spørgsmål til nævningene om forsætlig fareforvoldelse, uagtsomt manddrab eller uagtsom betydelig legemsbeskadigelse efter den gældende bestemmelse i retsplejelovens § 891 skal stilles før spørgsmål om forsætlig grov vold efter straffelovens § 245.

4. Justitsministeriet er enig med præsidenten for Østre Landsret i, at de foreslåede ændringer af strafferammerne i straffeloven kan føre til særlige vanskeligheder i forhold til den rækkefølge, som spørgsmål til nævningene efter retsplejelovens § 891 skal stilles i.

Den foreslåede ændring af retsplejelovens § 891 er således en konsekvens af forslaget om at forhøje visse strafferammer i straffeloven.

Med ændringen fastsættes det, at flere hovedspørgsmål, som angår det samme forholds henførelse under forskellige straffebestemmelser, skal stilles i den rækkefølge, at der først stilles spørgsmål om den bestemmelse, der har den højeste strafferamme, medmindre retten bestemmer andet.

Det vil således – uanset de foreslåede ændringer af strafferammerne i straffeloven – fremover være muligt for retten at bestemme, at spørgsmål til nævningene skal stilles i den rækkefølge, der hidtil er anvendt.